

อ่านหนังสือให้เด็กฟัง เพิ่มพลังพัฒนาเด็ก

ศิริรัตน์ สินประจักษ์ผล

การอ่านหนังสือออก มิใช่สิ่งที่เกิดขึ้นได้เองตามธรรมชาติ แต่เกิดจากการเรียนรู้และการอบรมสั่งสอนที่แนะอย่างถูกวิธี รวมทั้งการฝึกทักษะในการอ่านจนเป็นนิสัย เด็ก ๆ จะต้องใช้เวลาในการฝึกอ่าน มีการสร้างสมประสบการณ์จากการอ่านมาตั้งแต่วัยเยาว์ มีหนังสืออ่านที่เหมาะสมทั้งในด้านการเรียนรู้คำ ข้อความ ย่อหน้าและเนื้อหา รวมทั้งผู้ใหญ่เป็นแบบอย่างที่ดี นักวิจัยหลายท่านได้กล่าวถึงการอ่านวรรณกรรมให้เด็กฟังว่าจะมีส่วนช่วยในการพัฒนาภาษาของเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพและสร้างเสริมลักษณะนิสัยรักการอ่านให้เด็กโดยไม่รู้ตัว พ่อแม่ทุกคนย่อมปรารถนาให้ลูกของตนฉลาด เรียนเก่ง รอบรู้และประกอบอาชีพที่เหมาะสม อันที่จริงพ่อแม่จะเป็นหลักที่สำคัญที่จะช่วยให้ลูกเป็นนักอ่านได้ แต่พ่อแม่มักจะไม่ประสบความสำเร็จที่จะเป็นผู้ฝึกให้ลูกอ่านออกได้ และมักจะคิดว่าตนเองสอนอ่านให้ลูกไม่เป็น จึงมอบหน้าที่นี้ให้โรงเรียน ซึ่งจากการวิจัยเกี่ยวกับการอ่านพบว่า การอ่านสามารถทำได้ตั้งแต่ก่อนวัยเรียน ซึ่งจะเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีมาก ถ้าพ่อแม่ไม่ปล่อยละเลยในการสร้างเจตคติ หรือทัศนคติเกี่ยวกับการอ่านให้ลูก

เออร์วิน (Irwin, 1960) ได้ศึกษาพบว่า การอ่านนิทานให้เด็กทารกวัยมากกว่า 18 เดือนฟังจะช่วยให้การออกเสียงสระของเด็กวัย 2 ขวบครึ่ง เป็นไปโดยธรรมชาติ มารดาของกลุ่มทดลองได้ใช้เวลา 15

ถึง 20 นาที อ่านเรื่องและสนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านกับเด็กทุกวัน มีการบันทึกความแตกต่างระหว่าง 4 เดือนแรกของการทดลอง ผลการทดลองได้แสดงการพัฒนาภาษาของเด็กอย่างชัดเจน

แคชเดน (Cazden, 1972) ได้ทดลองเกี่ยวกับการพัฒนาภาษาของเด็กกับการใช้ภาษาของผู้ใหญ่กับเด็ก กลุ่มทดลองกลุ่มแรกผู้ใหญ่จะใช้คำพูดสั้น ๆ ของเด็ก เช่น เด็กพูดว่า Dog bark แม่จะตอบว่า Yes, the dog is barking กลุ่มทดลองที่ 2 แคชเดนใช้วิธีการให้แม่อ่านวรรณกรรมให้เด็กฟังแล้วสนทนากับเด็กเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ส่วนกลุ่มทดลองกลุ่มที่ 3 สังเกตการใช้ภาษาของเด็กโดยไม่ใช้การทดลองใด ๆ ผลการทดลองปรากฏว่า กลุ่มทดลองกลุ่มที่ 2 เด็กจะมีการพัฒนาทางภาษาสูงกว่ากลุ่มอื่น แคชเดน จึงได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการอ่านให้เด็กฟังตั้งแต่อายุน้อยว่าการอ่านให้เด็กฟังจะมีส่วนช่วยในการเรียนภาษาของเด็ก และผลที่เด็กได้รับมี 2 ประการคือ ประการแรกเด็กจะได้รับความอบอุ่นจากการที่ได้อยู่ใกล้ชิดกับผู้ใหญ่ ประการที่ 2 การอ่านและพูดคุยเรื่องที่อ่านจะช่วยให้เด็กได้รับการพัฒนาทางภาษาโดยอัตโนมัติ

โคเฮน (Cohen, 1968) นักวิจัยเกี่ยวกับการอ่านอีกท่านหนึ่งก็ได้แสดงถึงผลในด้านที่เกี่ยวกับการอ่านออกเสียงในชั้นเรียน ในกลุ่มทดลอง 20 ห้องเรียน

สำหรับเด็กอายุ 7 ขวบ ในเมืองฮาร์เล็ม ในกรุงนิวยอร์ก
ในการศึกษาโคเฮน ใช้ครุฑทดลอง 10 คนที่จะอ่านให้
ให้นักเรียนฟังวันละ 20 นาที โดยเลือกหนังสือที่อยู่ใน
รายการหนังสือเด็ก เมื่ออ่านแล้วจะมีการทำกิจกรรม
หลังการอ่านเช่น การอภิปราย แสดงบทบาทสมมติ
เป็นต้น เมื่อสิ้นปีการศึกษาปรากฏว่า กลุ่มทดลอง
ทำคะแนนในการใช้คำศัพท์และการอ่านเพื่อความเข้าใจ
ได้อย่างเป็นที่น่าสนใจ กลุ่มนักวิจัยจากมหาวิทยาลัย
นิวยอร์ก ได้นำความคิดของโคเฮนไปทดลองกับเด็ก
อเมริกันผิวดำ จำนวน 500 คน ตั้งแต่ชั้นอนุบาล ถึง
ชั้น ป. 3 ในการวิจัยกลุ่มทดลองกลุ่มแรกก็จะมีกร
ฟังเรื่องที่อ่านตามด้วยการทำกิจกรรมหลังการอ่าน เช่น
แสดงละครบทบาทสมมติเล่าเรื่อง ผลสรุปการวิจัย
กล่าวว่าการใช้วรรณกรรมสามารถทำให้ทั้ง 2 กลุ่ม
เกิดการพัฒนาทักษะภาษา แต่กลุ่มที่ทดลองโดยมีกิจกรรม
หลังการอ่านจะมีผลสูงกว่า นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้เสนอ
แนะว่ากิจกรรมที่ทดลองกับกลุ่มทดลองกลุ่มแรก ควร
จะทำได้แต่ก่อนวัยเรียน

ชุกอฟสกี (Chukovsky, 1963) กวีชาวรัสเซีย
ได้ทดลองนำวรรณกรรมไปอ่านให้เด็กอายุระหว่าง 6
และ 10 ขวบฟัง พบว่าเด็กมีพัฒนาทางภาษาได้ดีมาก

ฮัค (Huck, 1966) นักเขียนหนังสือวรรณกรรม
สำหรับเด็ก ได้กล่าวเชิญชวนให้ผู้ใหญ่ช่วยกันปลูกฝัง
นิสัยการอ่านให้เด็ก โดยการอ่านให้เด็กฟังตั้งแต่วัยก่อน
วัยเรียน

ในปัจจุบันเราจะเห็นได้ว่า หนังสืออ่านสำหรับเด็ก
ได้พัฒนาไปอย่างมาก เพราะมีเนื้อหา รูปเล่ม ภาพ
ที่ชัดเจน น่าอ่าน พ่อแม่ผู้ปกครองผู้ซึ่งเห็นการณ์ไกล
และรักเด็กในทางที่ถูก ก็สามารถจะให้สิ่งเหล่านี้แก่
เด็ก เพราะการที่ผู้ใหญ่เสียเวลาเลือกสรร และอ่าน
วรรณกรรมให้เด็กฟังก่อนวัยเรียนจะปลูกฝังการอ่าน
โดยอัตโนมัติ และเตรียมความพร้อมในการเรียนให้เด็ก
โดยไม่ยากนัก ขณะที่เด็กฟัง ผู้ใหญ่อ่านเด็กจะรับรู้
เรียนรู้ และสร้างสมประสบการณ์จนเกิดความคุ้นเคย
ในด้านเสียง คำศัพท์ ประโยค ข้อความ ตลอดจน
เนื้อหาและการดำเนินเรื่อง เด็กได้เรียนรู้ภาษาจนเกิด
ความคุ้นเคยกับประสบการณ์การดำเนินเรื่อง ในที่สุด
เด็กก็จะสามารถนำประสบการณ์ดังกล่าวไปใช้อ่าน
และฟังเรื่องที่ยากกว่าและมีความสลับซับซ้อนมากกว่า
ได้ เพราะขณะที่ฟังเด็กจะได้ฝึกทักษะการคิดตาม และ
ฝึกการคาดการณ์ไว้หรือไม่ การคาดการณ์เช่นนี้เกี่ยว
ข้องกับภูมิหลังที่ตนมีอยู่ ดังนั้นเด็กจะต้องใช้ความ
ทรงจำเดิมมาช่วยในการคาดการณ์เรื่อง โดยเฉพาะ
เด็กที่ได้รับการฝึกการฟังเรื่องที่ผู้ใหญ่อ่านให้ฟังจะได้
รับการฝึกทักษะการคิดไปด้วยโดยไม่รู้ตัว

ท่านผู้อ่านคิดว่าท่านเห็นด้วยกับความคิดที่อ่านวรรณกรรมดี ๆ ให้เด็กฟังหรือไม่ ถ้าเห็นด้วยช่วยบอกต่อเพื่อเป็นวิทยาทานสำหรับผู้ใหญ่ที่มีเด็กก่อนวัยเรียนอยู่ในบ้าน ไม่ต้องรอให้เข้าโรงเรียนก่อนแล้วค่อยอ่านให้ฟัง เริ่มเสียก่อนเข้าเรียน เริ่มได้เร็วเท่าไรก็เกิดผลดีเท่านั้น

หนังสืออ้างอิง

กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. สื่อการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2531

กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. รายงานการสัมมนาระดับชาติว่าด้วยการรณรงค์เพื่อพัฒนาการอ่าน เอกสารโรเนียวเย็บเล่ม 242 หน้า ของศูนย์พัฒนาหนังสือ กรุงเทพฯ ฯ 2528

จินตนา ไบการชฎี การเล่านิทาน : เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาของเด็ก เอกสารเผยแพร่ความรู้ พัฒนาหนังสืออันดับที่ 7 ธันวาคม, 2534 ของศูนย์พัฒนาหนังสือ, กรมวิชาการ

Bernice E. Cullinan, Angela Jagger, and Dorothy Strickland, "Language Expansion for Black Children in the Primary Grades : A Research Report," *Young Children*, Vol. 29 (January 1974), pp. 98 - 112.

Charlotte S. Huck, *Children's literature in the elementary school* (New York : Holt, Rinehart and Winston, 1979), p. 25 - 26

Courtney B. Cazden, *Child Language and Education* (New York : Holt, Rinehart and Winston, 1972), p. 138

Dorothy Cohen, "The Effect of Literature on Vocabulary and Reading Achievement," *Elementary English*, Vol. 45 (February, 1968), pp. 209-213, 217

Korney Chukovsky, *From Two to Five*, translated by Miriam Morton (Berkeley, Calif : University of California Press, 1963), pp. 7-9

O C Trwin "Infant Speech : Effect of Systematic Reading of Stories," *Journal of Speech and Hearing Research*, Vol. 3 (June 1960), pp. 187-190